

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta textilní

KOLEM KRKU - VARIACE NA KRČNÍ ČÁST ODĚVU

Bakalářská práce

Studijní program: B3107 – Textil
Studijní obor: 3107R006 – Textilní a oděvní návrhářství
Autor práce: Elizaveta Surzhok
Vedoucí práce: Ing. Renata Štorová, CSc.

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Faculty of Textile Engineering

AROUND THE NECK - VARIATIONS ON THE NECK PART OF THE GARMENT

Bachelor thesis

Study programme: B3107 – Textil
Study branch: 3107R006 – Textile and Fashion Design - Textile Design and Technology
Author: Elizaveta Surzhok
Supervisor: Ing. Renata Štorová, CSc.

Tento list nahradte
originálem zadání.

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Datum:

Podpis:

Abstrakt

-

Klíčová slova: -

Abstract

-

Keywords: -

Poděkování

Mé největší uznání patří...

Ing. Renátě Štorové, vedoucí mé bakalářské práce, za povzbuzení při zvolení mého tématu, na kterém mi velmi záleží. Za motivaci, vedení, směřování, nápady a připomínky. Každá konzultace byla pro mě velkým potěšením. Byla jsem tak motivována navštěvovat je častěji.

Paní Ing. Čutkové a Musilové. za konzultace, které byly pro mě nesmírným přínosem.

Módní návrhářce ing. Beátě Rajské za profesionální konzultace, rady a motivaci a za možnost ušití vybraných návrhů v ateliéru její společnosti v rámci praxe. Všem jejím zaměstnancům, kteří mi radili v technických připomínkách k mým návrhům.

Mým blízkým, mamince Baire Suržok a Janu Šedu za duchovní podporu, povzbuzení a pomoc s českým překladem.

Obsah

1	Úvod	10
2	Definice	11
2.1	Límce	11
2.1.1	Způsob připevnění límce	12
3	Historie límců	13
3.1	Vývoj límců do 18. století	13
3.2	Typy historických límců	15
3.2.1	Berthe	15
3.2.2	Carcasses	15
3.2.3	Falbel	15
3.2.4	Folette	15
3.2.5	Fryže	15
3.2.6	Goller	16
3.2.7	Golilla	16
3.2.8	Límec á la Schiller	16
3.2.9	Náprsenka, nákrčník, krčník	16
3.2.10	Okružní	16
3.2.11	Palatine	16
3.2.12	Revers	16
3.2.13	Římský krk	17
3.2.14	Saský límec	17
3.2.15	Stuartovský límec	17
3.2.16	Šátek	17
3.2.17	Štyle, podpínadla	17
4	Tvary límců od 19. století po současnost	18
4.1	Bubí límec	18
4.2	Námořnický límec	19
4.3	Ležatý límec	20
4.4	Přepínací límec	20
4.5	Mandarin	21
4.6	Nálevka	21
4.7	Mediči	22

4.8	Fazónkový límec	22
4.9	Stojáček se zkosenými konci	23
4.10	Odnímatelný límec	23
4.11	Vázačkový límec	24
4.12	Šálový límec	24
5	Inspirační zdroje	25
6	Vlastní návrhy	26
7	Závěr	27
	Literatura	28

Seznam obrázků

3.1	Náhrdelník	13
3.2	Název?	14
3.3	Název?	14
3.4	Název?	15
4.1	Límeček - bubí, převzato z [6]	19
4.2	Límeček - mandarín, převzato z [5]	21
4.3	Límeček - nálevka, převzato z [7]	22
4.4	Límeček se zkosenými konci, převzato z [8]	23
4.5	Odnímatelný límeček, převzato z [9]	24

1. Úvod

Na co se upíná náš pohled, když se díváme na člověka? Díváme se na tvář, a poté pohled postupně sklouzává na dekolt. Nejčastěji se díváme na doplňky, které dekolt zdobí, méně pak na náramky, boty, kabelky a ostatní detaily šatníku.

Tato bakalářská práce „Kolem krku“ se věnuje variacím krčních částí oděvu. Jsou to límce a výstřihy, které ukončují horní část oděvu.

Límce jsou poslední dobu na košilích a halenkách jednotvárné, klasické, že už si jich ani nevšímáme, protože jsme zvyklí na určité tvary.

Hledala jsem nové tvary, nové formy; v této práci chci přispět novými formami límců.

Tvar límců a výstřihů má nejen užitnou vlastnost, ale i estetickou. Některé límce vizuálně prodlužují nebo zkracují krk, některé výstřihy zdůrazňují hezké proporce postavy apod.

2. Definice

Oděv – průmyslově nebo ručně zhotovený výrobek, který slouží k oblékání těla. Má funkci zahřívací, komfortní, slouží ochraně před počasím a také jako ozdoba; oděv může vyjadřovat styl a charakter člověka, tradici a mentalitu. Je ovlivňován módou určitého období.

Průkrčník - je otvor nebo ukončení horní části oděvu, obepínající krk. Průkrčníky se rozlišují na obepínací, celistvé, výstřihové.

Nejčastěji se používají úpravy průkrčníku začištěním légou, tvarovanou podsádkou, začištěním začištovacím proutkem a nastavením límce. (Musilová)

Jak uvádí Josef Slepánek, v knize “Oděvní názvosloví”, výstřihy se dělí na:

- Lodičkový výstřih - výstřih, rozšířený na obě ramena do špiček; má tvar lodičky.
- Otevřený výstřih - výstřih některé části obvodu přerušen zapínáním knoflíků nebo zipovým...
- Uzavřený výstřih - obvod jeho kraje nepřerušen zapínáním, špičatý výstřih, oválný výstřih, čtvercový výstřih - v zhotovený do tvaru čtverce na přední nebo zadové části oděvu, obdélníkový - zhotovený do tvaru obdélníku na přední nebo zadové části oděvu, nesouměrný - dámských oděvů, jehož osou souměrnosti není přední ani zadní středová čára.
- Při srážkách nedochází ke změně kinetické energie
- Rozměry částic jsou zanedbatelné, jako by byly hmotnými body

Dekolt - úprava dámského oděvu, která obnažuje horní hrudní a zadovou část těla.

Dámská košile - košile jako vrchní oděv provedením shodná s pánskou, s opačným zapínáním (na rozdíl od košilky nebo halenky) [[2]

2.1 Límce

Co to je vlastně límec? Límec je horní součást dámského nebo pánského oděvu, většinou košile, halenky a kabátu, umístěná kolem krku; většinou se skládá z vrchního a spodního límce - převěsů a stojáčků. Má ozdobnou a zahřívací funkci, chrání krk proti chladu. Často se dělá ze stejného materiálu, jaký má oděv. [[3]

Podle funkce límce se dělí na:

- Obepínací límec – obepnutý kolem krků, u oděvů bez fazónky, zpravidla na zapnutí, např. na košili
- Fazónkový límec - tvoří část fazónky
- Stojáčkový límec - límec bez převěsu tvořený stojáčkem
- Připínací s úpravou - na připnutí do průkrčníku

Podle konstrukčního hlediska se dělí na:

- Přinechaný. Střihově spojený s díly trupu oděvu
- Připojený (přisazený) je vystřižen jako samostatný díl a trvale přišit k průkrčníku
- Jednodílný límec. Je vystřižen vcelku, u něhož převěsů se stojáčkem tvoří jeden celek
- Dvoudílný límec je ustřižen ze dvou částí převěsu a stojáčku, po vypracování tvoří jeden celek
- Dvoudílový límec se zadním švem, skládající se ze dvou stejných polovin. [] (Slepánek)
- Obepínací límec - límec obepnutý kolem krku, u oděvů bez fazónky zpravidla na zapnutí; ustáleným typem obepínacího límce je košilový límec
- Převěsový - bez stojáčku tvořený převěsem (je jen z ležatého převěsu spojeného s průkrčníkem) [] (Hamžik)
- Přehnutý - jehož převěs vypracován do přehnutí, řasený, aranžovaný,

2.1.1 Způsob připevnění límce

Montáž límce je způsob připojení límce na průkrčník oděvu určitým švem.

Zhotovení límce se provádí:

- Vsazením podehnutého švu z obou stran. Spodní límec se vsívá do průkrčníku. Zapravuje se průkrčníkovým nebo hřbetovým švem
- vsazeným švem a začišťovacím proužkem
- Zhotovením celistvé fazónky, předšitím krajů límce, klopů a sešitím podklopního švu u celistvého fazónkového límce
- Všitím límce do průkrčníku podšitých oděvů [] [5]

3. Historie límců

Tato kapitola obsahuje historie límce a vývojů tvaru, jak různé tvary se vznikali. Co sloužilo k vyvynutí určitého tvaru a to, jaký smysl to mělo pro tituly.

Límec jako součást kostýmu má stejně bohatou historii vývoje různých forem. Tvar límce se měnil podle určitého období a stylu.

3.1 Vývoj límců do 18. století

Již v Egyptě se setkáváme s něčím jako první límec, v podobě proužkovaného náhrdelníku, barva proužku označovala druh profese. Například vojáci nosili náhrdelník s červenými pruhy.

Obrázek 3.1: Náhrdelník

Až ve 13. století se objevuje úzký proužek ve výstřihu, který se pozvolná stává stojatým límcem. Ve 14. a 15. století je úzký a stojatý límec typický pro wams a pánský plášť burgundské módy. V 15. století je límec obvykle kožešinový nebo sametový. ??[1]

V období renesance v Benátkách bylo oblečení velice zdobené, ale zdrženlivé. Nepoužívalo se mnoho barev, spektrum bylo velmi omezené. Oblečení bylo široké, ze sametu a s velikým počtem malebných řasení. Obsahovalo šálový, kožešinový límec.

Od 16. století se límec tvarově změnil. Stal se součástí různých dámských oděvů. Například se stal součástí šatů, kde změna límce dávala šatům odlišný dojem. Stojáček přidává na vážnosti, dodává přísnost a větší odměřenost. Límec s krajkou naopak vyjadřuje více ženskosti, půvabu a hravosti.

V dějinách límce je zajímavá španělská móda. Kostým s širokým límcem, který je bílý, škrobený a těsně přilehá ke krku. Působí arogantně a ukazuje povýšenost španělské šlechty. Tento límec se nazývá okružní. Dostal se do módy v 16. století. Po roce 1575 se tento límec stal samostatnou částí módy a jeho popularita rychle rostla. A v roce 1586 byl nově dostal nový název: mlýnský kámen. Tento límec byl šitý z jemného látna, škrobený, a mohl být podepřen drátem. Tento límec se používal až do 18. století. V dnešní době se používá pouze jako součást lidových krojů.

Obrázek 3.2: Název?

Obrázek 3.3: Název?

Obrázek 3.4: Název?

3.2 Typy historických límců

3.2.1 Berthe

Límcovitý lem kolem krku u širokého výstřihu dámských šatů v letech 1830 až 1860.

3.2.2 Carcasses

(franc. kostry). Společně s cul de Paris vyvinula dámská móda devadesátých let 18. století velmi nepřírozenou esovitou siluetu ženského těla tím, že nechala fiší na prsou nabobtnat v mohutnou vycpávku, do níž se často potápěla i brada. Prsa se zvýrazňovala pružnými pery tzv. carcasses, která se posměšně nazývala trompeuse, Betrügerin ("podvodnice").

3.2.3 Falbel

(z ital. falbala). Plisovaný nebo skládaný pás látky - volán, který je součástí rokokového spodního oděvu, a je viditelný na hrudi, pod pláštěm vpředu otevřeným.

3.2.4 Folette

Trojúhelníkový šátek z jemné světlé látky. V 1. polovině 18. století byl volně položen kolem krku a konce byly zastrčeny vpředu do výstřihu.

3.2.5 Fryže

(souvisí asi s latinským frisium). Česky vyšíváný límc z 16. století.

3.2.6 Goller

(koller, franc. collier). V 15. a 16. století ženský límec, kryjící krk a ramena, z kterého se později vyvinula halenka kolerového střihu, která měla stejné jméno.

3.2.7 Golilla

Původně podložka pod velký límec - okruží ve španělské módě. Později se nosil jako vlastní límec; byl úzký, vyztužený, okrouhlý a zdvižený nahoru.

3.2.8 Límec á la Schiller

Od doby skautů na počátku 20. století je to obvyklé označení pro rozhalený límec mužských sportovních košil. Připomíná módu doby básníka Friedrieche Schillera (1759 - 1805).

3.2.9 Náprsenka, nákrčník, krčník

Na počátku 16. století vyplňovala hluboký výstřih ženských šatů náprsenka. Užívali ji tehdy i muži a najdeme ji dodnes u některých krojů.

3.2.10 Okruží

Široký bílý límec těsně přiléhající ke krku, který má svůj původ ve španělské módě 16. století. Po r. 1575 se stal samostatnou částí módního oblečení a narůstal do takových rozměrů, že kolem r. 1586 vznikl název mlýnský kámen, který se mnohdy stal předmětem karikování.

Šil se z jemného plátna, skládal se a škrobil, často i podpíral drátem. V Německu a Frandrech, kde bylo běžné označení Duttenkragen, se nosil do počátku 18. století. Hluboko do 18. století se udržel jako nařízená součást obleku Židů. Dodnes přežívá jako součást lidového kroje. Je součástí klasického kostýmu pierota.

3.2.11 Palatine

Vznikl ve Francii podle švagrové Ludvíka XIV., markraběnky Elisabeth Charlotty Falcké. Byl z krajek, hedvábí nebo sametu, podšitý a teple vatovaný, někdy lemovaný kožešinou, která měla jak ozdobou, tak i ochranou funkci.

3.2.12 Revers

Tento límec byl nošen spolu s parukou, límec byl pod parukou a z paruky vyčníval jen malý kus vepředu.

3.2.13 Římský krk

Protože se v antice límec nepoužíval, je v dnešní době kostým, kde záměrně chybí límec, nazýván římským krkem.

V 17. století byl v módě bílý, přeložený plátěný mužský límec, který se skládal s dvou čtyřcípých kusů látky, na okraji zdobených, zvaných nejdříve rabat.

Používal se v době Ludvíka XIV., přežívá dnes v límečku protestantských pastora. Vznikl z polokruhovitých límců, které byly módní kolem r. 1660.

3.2.14 Saský límec

Tuhý, zlatý límeček, velmi těsný, který nosily ženy v době reformace.

3.2.15 Stuartovský límec

Krajkový límec vyztužený drátem, dostal své jméno podle Marie Stuartovny.

3.2.16 Šátek

Na konci 18. století se používá malý šátek, který zakrývá výstřih caraca (šosatého kabátu s polodlouhými rukávy, předchůdce kazaku).

3.2.17 Štyle, podpínadla

Velké límce, okruží, vyztužené drátem, které se nosily v rudolfínské době. [] [1]

4. Tvary límců od 19. století po současnost

- odstavec

4.1 Bubí límec

Jedná se o zaokrouhlým ležatém límců s převěsem, který je zakončený zaoblenými konci. Tento límec je vhodný pro oblečení se zavřeným zapínáním. Je velice elegantní, originální a jemný. V zahraničí se mu říká Peter Pan. Svůj zvláštní název dostal díky kostýmu, který na sobě měla brodwayská herečka Maudem Adams, které hrála v představení Petra Pana.

Tento límec byl navržen John Alexander Uyatom a jeho manželkou v roce 1905 pro představení již zmiňované brodwayské hry. Po krátkém zapomenutí na tento límec, je není opět aktuální jako nikdy předtím. Tento límec není v dnešní módě populární pouze jenom jako základní součástí ženského oblečení, ale jako samostatný šperk. Lze kombinovat s topem nebo šaty, dokonce i s tričkem. V dnešní době je tento samostatný límeček ušitý z nejrůznějších materiálů a často zdobený za pomoci korálků, perel, flitrů a podobně. S jistotou můžu říct, že retro límec Petr Pan je opět na vrcholu své popularity. Tento límeček působí stylovým, nevinným a retro dojmem.

Obrázek 4.1: Límeček - bubí, převzato z [6]

4.2 Námořnický límec

Tradiční límec u námořníků byl modrý s třemi bílými pruhy na okraji. Takový límec se jmenoval Gijus. V současné době může mít límec s takovým specifickým tvarem různé barevné kombinace - to vše závisí na stylu a typu oblečení. Jako druh mužského límce se objevil v námořnictvu v roce 1874.

Důvodem pro používání byla touha námořníků udržet si flanelové košile čisté. Na parukách námořníků byly naolejované copánky z koňských žíní, které nechávaly na košilích skvrny a kazily vzhled oblečení. Námořníci vymysleli dávat si pod copánky přímky, které chránily košili. Následně byly přímky transformovány do ležatého námořnického límce. Kromě toho chránil námořníky před větrem a studených rozstříku.

V roce 1881 na límci se objevily bílé pruhy. Původně pruhy označovaly, ke které divizi námořník patří. Se zvětšením počtu divizí bylo rozhodnuto, aby zůstaly pouze

tři pruhy.

Po nějaké době se tato námořnická romantika přestěhovala do dámské módy a vytvořila námořní styl. Samozřejmě, že designéři experimentovali s autentickým tvarem a barevnou kombinací, avšak hlavní motiv byl a zůstává snadno rozpoznatelný. Obzvláště populární byl retro námořnický límec v 60. letech, a později v módě 80. let. Moderní námořnický límec nemusí nutně být odnímatelný, může to být jenom svérázná imitace. V současné módě bude límec zajímavým a originálním detailem pro šaty, saka a halenky.

4.3 Ležatý límec

Límec rozložený kolem průkrčníku; bývá buď převěsový nebo přehnutý s úzkým stojáčkem. Tento druh patří k příšitým anebo . Nejvíce se kombinuje s halenkami a šaty s otevřeným průkrčníkem. Jmenuje se ležatý, protože jeho kraje se dají ohnout, aby ležely na ramenou a hrudi. Takový druh límce nelze zaměňovat s klasickým košilovým límcem, který lze také rozepnout, protože košilový má navíc stojáček.

Existují taky i jiny různodruhý ležatých límců. Například, Kent (turndown) - charakteristický rys je dlouhý špičky a jeden knoflík. Nosí se jenom s úzkým uzlem kravaty. Žralok (cutaway) - je podobný Kentu, akorát má širokou mezeru mezi konci, špičkami límců.

Ležatý límec se dá jak rozepnout, tak i zapnout. Je třeba si všimnout, že v autentickém ležatém límci bez stojáčku vrchní knoflík většinou není. Takový límec lze oprávněně nazvat jedním z nejpopulárnějších retro límců. Na vrcholu popularity byl ve 40. - 50. letech 20. století. V současné době se používá pro vytvoření retro obrazu a pestrých halenek v libovolném stylu. [[1,]

4.4 Přepínací límec

Ležatý límec se stojáčkem a knoflíky na konci (button-down collar). Hlavním charakteristickým rysem je to, že v rozích je límec upevněn k látce knoflíky. V podstatě je to obyčejný ležatý límec. Nicméně, knoflíky mu dodávají zábavný a zajímavý pohled. Tento typ límce byl vyvinut v Americe v roce 1896, bratry Brooksovými, zakladateli značky Brooks Brothers. Zpočátku se používaly pouze na tričkách hráčů pólo. Teprve v 50. letech 20. století se přesunuly ze sportovní módy do normálního každodenního šatníku.

Je třeba dodat, že tento typ límce je stále prvkem spíše sportovního stylu a stylu casual. Pro muže je stále považován za ne zcela přijatelné nosit košile s takovým límečkem v rámci klasického obleku. Nicméně tento límeček vypadá skvěle na dámské košile v pánském stylu. Je to ideální varianta pro dámské košile v kancelářském nebo vážném stylu. Navíc pro ženy mohou designéři nabídnout extravagantnější modely, třeba příliš velký límec s úmyslně prodlouženými rohy nebo pomocí knoflíku jako další dekorativní prvky ??(Obr 5).

4.5 Mandarin

Je to krátký límec - stojáček, většinou s okrouhlými kraji. Hrany se límečku nedotýkají, nechávají oholený úzký pruh krku. Konce límce mohou být pravoúhlé, hladké, zaoblené, pevné formy, ale vždy s malou vzdáleností mezi hranami pod bradou. Výška límce je typicky 4,5-5 centimetry. Může mít upevňovací prvek — smyčku, která se zapíná na knoflík nebo tlačítko. Název pro tyto límce se ujal proto, že se počítalo, že tyto límce byly typické pro tradiční kostým úředníků Číny - mandariny, jak se jim říkalo portugalsky. Později tento název pronikl i do jiných jazyků.

V Evropě a ve Spojených státech lze límec Mandarin nalézt především u vojenské uniformy (zejména tuniky) a dalších druhů uniforem (například oblek kuchaře).

Název má díky prvnímu ministerskému předsedovi Indie, Džavaharlal Nehru, který začal vládnout od 15 srpna 1947. Později se Západ díky němu dozvěděl o novém kabátku s neobvyklým límcem. A tam se začal líbit Beatles a Monkees. Stal se předmětem zvláštního švihu[1].

Obrázek 4.2: Límeček - mandarín, převzato z [5]

4.6 Nálevka

Vysoký límec je až k bradě nebo nad a přiléhá těsně ke krku. V horní části se rozšiřuje jen málo. Je ve tvaru nálevky. Tento typ límce je typický pro mužské a ženské svetry, zřídka pro kabáty a pláště. Nálevka - límec umožňuje zachovat teplo ve studeném ročním období a přitom se tolik nelepí na krk jako límec-polo.

Obrázek 4.3: Límeček - nálevka, převzato z [7]

4.7 Mediči

Jedná se o široký, vysoký a skládaný límec. Jsou obvykle vyrobeny z krajky, hedvábí nebo saténu. Může někdy dosáhnout až kolosálních rozměrů. Mediči se stal populárním v 16. století díky francouzské královně Kateřině Medicejské a anglické královně Alžbětě I. Zatímco límec Mediči nosili muži i ženy, móda objemného límce netrvala dlouho, pouze jedno století. Dnes je límec Mediči k vidění snad už jen v kině, divadle nebo na karnevalu.

4.8 Fazónkový límec

Límec u oděvu s výstřihem tvořící část fazónky. Jak uvádí Hamžík ve své knize „Oděvní názvosloví“, existuje otevřená fazónka, která má přibližně devadesátistupňový fazónkový úhel. Je-li její fazónkový šev v jedné linii se špičkovým krajem, dostává název přímošvová otevřená fazónka. Naopak svírají-li spolu úhel, je to lomeně švová otevřená fazónka. Uzavřená fazónka má jen mírně otevřený úhel, přičemž je saková fazónka uzavřena. Její horní část klopky tvoří ostroúhlou zahrocenou špičku a špičatý kraj klopky je délkou přibližně shodný s límcovým krajem klopky. Svrchníková uzavřená fazónka, jejíž fazónkový šev je podstatně kratší než špičatý kraj klopky, je od vrcholu fazónkového úhlu skloněn. ?? 198. Hamžík

Obvykle je rámován hlubokým výstřihem. Látkové fazónky se často liší v barvě a struktuře od základní tkáně výrobku, na které jsou našity. Nejčastěji lze tento fazónkový límec nalézt na oficiálních dámských a pánských sakách. Někdy se na

fazónku připevňují brože, kolíky, či méně známé boutonnieres, které jsou obvykle používány na svatbách. Ve Spojených státech odkazuje termín na notched collar - límec s vroubkováním.

4.9 Stojáček se zkosenými konci

Límec, jehož konce se dají mírně odklopit, a tak připomínají křídla motýla. Ve většině případů je naškrobený. Takový límec je typický pro košile pod smoking na slavnostních ceremoniálech. Takový typ se zkosenými konci je častý v kombinaci s motýlkem. V Irsku a Spojených státech se tento druh límce jmenuje se motýlek.

Obrázek 4.4: Límeček se zkosenými konci, převzato z [8]

4.10 Odnímatelný límec

Tuhý límec, téměř libovolného tvaru, pevný, připevněný ke košili pomocí knoflíků a stuh. Nejčastější je bílý. Je vyroben z tlusté naškrobené látky s různou hrubostí, odlišný od materiálu košile. Obvykle jsou tyto límce naškrobené. Odnímatelný límec byl vynalezen v USA v roce 1827. Přišla s ním jedna vynalézavá žena - Hannah Montague, která se kdysi rozhodla udělat odnímatelný límec. Všimla si totiž, že se u košil nejdříve zašpiní límec. Brzy byly vyrobeny odnímatelné límce na pánských košilích a dány do prodeje. Nicméně ve 20. století lidé začali oceňovat pohodlí a komfort víc, než naškrobenost a odnímatelné, pevné, škrobené límce odešly z módy. Nyní je občas nosí anglicko-saxonští právníci a studenti z Etonu.

Obrázek 4.5: Odnímatelný límeček, převzato z [9]

4.11 Vázačkový límec

Je obepínací a má přední kraje převěsu prodloužené do vazáček je to jeden z typu retro límců-stojáčka, krají převěsu jsou prodloužené do široké vázačky. Mohou být zavázané pod bradou libovolným způsobem. Například stuhy mohou být zavázány jako mašle nebo mohou být zavázány do uzlu. Občas se váže jako kravata. Délka vázačky může být různá, mění se podle stylu konkrétní dámské halenky. Je třeba poznamenat, že dámský vázačkový límec vznikl ještě v 19. století. Takový límec ráda nosila milénka Ludvíka XIV., Louise de la Vallery.

4.12 Šálový límec

Je řešen tak, že límec i kloba u fazónky tvoří jeden celek, převážně bez fazónkového švu. Je velice oblíbený u domácích plášťů. Jsou různé formy límců, ale většinou jsou okrouhlé. Tento límec vždy vypadá žensky a elegantně. Dekolt je i upravenější. Dějiny tohoto límce nás vracejí k začátku 20. století, k módě viktoriánské doby. Přesněji byl tento límec používán k viktoriánskému smokingu. Takový límec byl také charakteristickým rysem amerických hráčů ragby (rugby). Obvykle má černé nebo bílé kloby, většina se dělá z textilie, která je kontrastní barvy nebo textury. Eton Jacket od r. 1881- po r. 1979 byl prvkem uniformy elitních anglických škol pro chlapce (zejména u Eton) a také ve školním sboru, ale teď je populární hlavně u žen.

5. Inspirační zdroje

Před rokem jsem poslouchala přednášku a můj pohled se zaměřil na přednášejícího, který měl na sobě košili s ležatým límečkem a sako s fazonkovým výstřihem. Napadlo mě, že oděv kolem krku poskytuje obrovské možnosti pro inspiraci a realizace. (možná v češtině se tomu říká jinak) ( ).

Hlavní myšlenkou bylo vytvoření nových různých tvarů, které by byly aktuální pro běžné nošení na kabáty, saka, halenky, košile a trička. Při vytvoření každého nového návrhu jsem se ptala sama sebe: Vzala bych si to na sebe já? Jak by to vypadalo v kombinaci s různými oděvy? Zdůrazňovalo by to postavu? Nezanikla by krásy postavy?

Nejvíce jsem se inspirovala geometrickými křivkami a přímkami, které při poskládání jedna za druhou tvoří zajímavé čtverečky, trojúhelníky a kosočtverce.

Nové tvary jsem hledala všude kolem sebe: v přírodě, v poskládání předmětu, ve stínech. Viděla jsem zajímavé přímky při pohledu na věci s různých stran. Vnímala jsem kolem sebe předměty s pohledu, jaké mají přímky a křivky. Zkoušela jsem různě skládat látky, máčkat, vystříhat z papíru konstrukce a nakládat na panu. V hledání nových tvarů jsem se dala jenom ti návrhy do kolekce, které mně přijdou vkusné, anebo mohou být vkusnými za desítky let.

Je důležité, aby oděv byl praktický, elegantní, vkusný a pohodlný. Nové tvary límce a výstřihu zásadně mění vzhled oděvu, na který jsme již navyklí. Tato součást oděvu není tak náročná a dlouhá na zpracování, jako jiné součásti oděvu, což umožňuje vyskytnutí absolutně nového tvaru v oděvu rychlejším způsobem zpracovávání.

6. Vlastní návrhy

Tato kapitola obsahuje moje vlastní návrhy, variace na průkrčníkovou část oděvu. Většinou jsou to límce, lvýstříhy, límce v kombinaci s výstřihem anebo zajímavé zapínání kolem krku. Při vytvoření návrhu jsem myslela na to, jak se budou límce chovat po praní, jestli je důležité žehlení a jestli neztratí svojí původní formu, jakým způsobem je možné zachovat formu (škrobením, vyztužením, podlepením). Důležité pro návrhy bylo vybrání použitého materiálu. Každý materiál je výjimečný, má určité své kouzlo, jak leží na těle, co se s ním děje při přehybu.

7. Závěr

Když jsem začínala psát tuto bakalařskou práci, jsem ani nevěděla, že existuje takové obrovské množství různých druhů límců.

Literatura

- [1] DAKE, L, Murray F HAWKINS a Ronald E TERRY: Fundamentals of Reservoir Engineering. 2nd ed. /. New York: distributors for the U.S. and Canada Elsevier North-Holland, 1978, xv, 443 p. ISBN 04-444-1830-X.
- [2] LEE, John a Robert A WATTENBARGER: Gas reservoir engineering. Richardson, TX: Henry L. Doherty Memorial Fund of AIME, Society of Petroleum Engineers, 1996, ix, 349 p. ISBN 15-556-3073-1.
- [3] Oděvní názvosloví [online]. [cit. 2014-04-17].
<http://biblioteka.teatr-obraz.ru/node/4650>
- [4] MARKIN, Igor. název článku [online]. [cit. 2013-11-14].
2.3 [HTTP://TOMALL.RU/PAPER.PHP?COD=25#A1](http://TOMALL.RU/PAPER.PHP?COD=25#A1)
- [5] . The Tunic Shirt Craze - Stanley Ley & Darcy Clothing [online]. [cit. 2014-5-8].
<http://www.thetweedpig.com/2013/04/the-tunic-shirt-craze-stanley-ley-darcy.html>
- [6] . Female Fashion with Peter Pan Collar [online]. [cit. 2014-5-8].
<http://www.fashionatedesires.com/615-female-fashion-with-peter-pan-collar/>
- [7] . Marc by Marc Jacobs - Funnel Neck Topr [online]. [cit. 2014-5-8].
<http://www.thisnext.com/item/DC54703C/CC8F78C4/Marc-by-Marc-Jacobs-Funnel>
- [8] . All About Men's Dress Shirt Collars [online]. [cit. 2014-5-8].
<http://www.deoveritas.com/blog/mens-dress-shirt-collars/>
- [9] . Detachable Collars.. Do you like it? [online]. [cit. 2014-5-8].
<http://wixx.com/blogs/post/melopez/2013/feb/13/detachable-collars-do-you-it/>